

ZASLOUŽILÝ UMĚLEC
JIŘÍ WINTER

KRESBY

Rodný dům

Václava Šolce

Sobotka, duben 1985

91. výstava ilustrací a grafiky v rodném domě Václava Šolce v Sobotce. Sezóna 1985. Pořadatelé: Okresní galerie v Jičíně, Osvětová beseda v Sobotce, pobočka Klubu přátel výtvarného umění v Sobotce, Spolek sběratelů a přátel exlibris, kolektivní člen České společnosti pro estetiku při ČSAV, v Praze, Albatros, nakladatelství pro děti a mládež v Praze. Vytiskl Mír 6, provoz 62, Čáslavská 15, Praha 3.

Zasloužilý umělec Jiří Winter se Českému ráji nevyhýbá. Zavítá sem dokonce velice často, a to nejen proto, že zde většinu roku tvoří i odpočívá jeho nejbližší spolupracovník — spisovatel Miloslav Švandrlík. Směřuje sem i na svých toulkách za inspirací. Nachází ji na každém kroku. Při setkáních s lidmi, kteří nezapomněli vyprávět nebo si i vymýšlet humorné situace. Příběhy vidí a slyší také pod střechami roubených chalup, v lipových alejích, jsou vtesány do skal a bublají i v potůčcích a studánkách. Svě romány skrývají hrady a zámky. Jiří Winter je dokáže vyposlechnout a v karikované podobě tlumočit dnešku. Je pak úplně jedno, zda je protagonista oděn do ocelového brnění či do minisukně. Člověčí slabosti se totiž ani po staletích nemění. Třeba k malérům způsobeným zapáleným kepem docházelo na středověkých hradech — příkladem může být dojmavý příběh paní Rejny a hejtmána Bejšovce na nedaleké Kostě, a odehrávají se i dnes v anonymních panelácích.

Z kreseb Jiřího Wintra však neční vysoko karatselsky vztyčený prst, ani nementorují. Jejich autor pohlíží do hlubin lidské duše z nadhledu, a nemohu se ubránit dojmu, že četným pokleskům svých vrstevníků dokonce i fandí. Nemá však rád takové vlastnosti jako jsou závist, sobeckost, pokrytectví a mnohé další, které homo sapiens zdědil po svých srstnatých předcích. Pak už nejde o laskavé šlehnutí proutkem, ale o sžíravou ironii.

Jiří Winter na bolesti duše ordinuje humor, což je vzácný lék. A na rozdíl od mnohých jiných potřebných medikamentů ho má dostatek. Ovšem jenom pro ty, co jsou schopni otevírat ústa i k úsměvu nad vlastní nedokonalostí a ne pouze k vyslovení projevů o své vlastní velikosti.

Kresby podepsané Neprakta nyní nacházejí útočiště pod střechou stavení, kde zněla a vlastně zní dosud poezie, kde má dobrá pohoda domovské právo a kde se humoru rozumí. Proto se jejich kouzlo ještě víc umocňuje.

Jiří Winter oslavil loni šedesátiny. Tvoří však stále s mladickým elánem a nedávno uveřejnil 22 000 kreslených vtipů, což je od roku 1948, kdy publikoval poprvé, úctyhodné množství. Statistikové se svojí pedantskou přesností spočítali, že mu v denním tisku vychází jedna a půl kresby denně. Nedodali však

už, že zvláště ony půlky mimořádně silně vzrušují především mužskou část populace. Kromě toho vydává Jiří Winter pohlednice, plakáty, kalendáře, ilustruje knihy, spolupracuje s Československou televizí, je autorem animovaných filmů, z nichž například Poselství krále Jiřího získalo v roce 1965 významné ocenění — Stříbrnou loď — na festivalu v Buenos Aires. Vydal knihy kresleného humoru, z nichž mnohé vyšly i v zahraničí. Uspořádal několik stovek výstav, a to nejen v Československu. Humor je dar, jeden z nejvzácnějších, jakého se člověku dostalo. Zpřijemňuje nám život, a proto každé setkání s ním je svátkem. Sváteční budou i okamžiky v Šolcově statku v Sobotce, když se nad kresbami Jiřího Wintra dokážete usmát sami sobě, protože pak vám budou moci připadat legrační i ti kolem vás a zamračená obloha se trochu rozjasní a třeba i na docela ušlapaném trávníku objevíte docela malinkou sedmikrásku, a ve vašem nitru nevyklíčí potřeba ji zašlápnout.

VLADIMÍR SŮVA

JIŘÍ WINTER

zasloužilý umělec, narozen 12. července 1924 v Praze.

Absolvent reálky a Státní grafické školy, člen Svazu českých výtvarných umělců.

Z KNIH, KTERÉ ILUSTROVAL:

od M. Švandrlíka: Drákulův švagr, Mořský vlk a veselá vdova, Dívka na vdávání, Nejkrásnější dívka ve střední Evropě a další, V. Lacina: Snobi táhnou, J. Hašek: Malé povídky velkého mistra, B. Němcová: Pohádky, M. Plzák: První pomoc při nehodách manželských, R. Doleček: Životní styl atd.

SAMOSTATNÉ KNIHY KRESLENÉHO HUMORU:

Motivy z amfor (1960), 106 od Neprakty (1961), Antike in Scherben (1961), Špehýrky (1969), Das Haar in der Suppe (1973), Männer im Härnisch (1972), Anekdoty s Nepraktou (1979), Neprakta 929 X (1985) a další.

X X X

Je spoluautorem několika animovaných filmů, velkého množství pohlednic, kalendářů, plakátů, reklamních kreseb. V novinách a časopisech uveřejnil přes 22 tisíc kreslených vtipů.

Uspořádal na 300 samostatných výstav v Praze, Lipnici, Pardubicích, Liberci, Opavě, Vsetíně, Mostu, Mariánských Lázních, Starých Hradech a jinde. V cizině v Gabrovu, Sofii, Varšavě, Eisenachu, Kodani, Paříži, Budapešti, Bukurešti, Berlíně, Štětíně, Norimberku a v dalších městech.